Repertoriumnummer
2025/
Datum van uitspraak
4 september 2025
Rolnummer
2025/92/C

☐ Aan te bieden aan de ontvanger

BKG-EB
Code B

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG BRUSSEL

Beschikking – tegenspraak

10e kamer - Kortgeding
Aanstelling deskundige
Art. 584 Ger.W.

Aangeboden op
Niet te registreren

DE ZAAK VAN

1. **(persoonsgegevens)**

2. **(persoonsgegevens)**

3. **(persoonsgegevens)**

4. **(persoonsgegevens)**

5. **(persoonsgegevens)**

6. **(persoonsgegevens)**

7. **(persoonsgegevens)**

8. **(persoonsgegevens)**

9. **(persoonsgegevens)**

10. **(persoonsgegevens)**

11. **(persoonsgegevens)**

12. **(persoonsgegevens)**

13. **(persoonsgegevens)**

14. **(persoonsgegevens)**

15. **(persoonsgegevens)**

16. **(persoonsgegevens)**

17. **(persoonsgegevens)**

18. **(persoonsgegevens)**

19. **(persoonsgegevens)**

20. **(persoonsgegevens)**

21. **(persoonsgegevens)**

22. **(persoonsgegevens)**

23. **(persoonsgegevens)**

24. **(persoonsgegevens)**

25. **(persoonsgegevens)**

eisers,
vertegenwoordigd door (naam advocaat), advocaat.

TEGEN

De **VLAAMSE GEMEENSCHAP**, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, met kantoor te 1000 Brussel, Koolstraat 35,

verweerster,
vertegenwoordigd door (naam advocaat), (naam advocaat) en (naam advocaat), advocaten.

OOK IN DEZE ZAAK

1. **(persoonsgegevens)**

2. **(persoonsgegevens)**

3. **(persoonsgegevens)**

4. **(persoonsgegevens)**

verzoekers in vrijwillige tussenkomst,
vertegenwoordigd door (naam advocaat), advocaat.

* * *

I. PROCEDURE

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:
- de dagvaarding, betekend aan verweerster op 29 augustus 2025,
- het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst, neergelegd ter zitting op 3 september 2025,
- het verzoekschrift tot heropening van de debatten, elektronisch neergelegd op 3 september 2025 (om 21u),
- de stukken van eisers.

De raadsman van eisers en de verzoekers tot vrijwillige tussenkomst, en de raadslieden van verweerster zijn gehoord tijdens de openbare terechtzitting van 3 september 2025. Vervolgens zijn de debatten gesloten en is de zaak in beraad genomen.

De rechtbank heeft ter zitting aan de partijen meegedeeld dat uitspraak zal worden gedaan op 4 september 2025.

Verweerster legt tijdens het beraad, namelijk op 3 september 2025 om 21u, een verzoek tot heropening van de debatten neer en voegt bij dit verzoek twee stukken, met name een verslag van de examencommissie van 31 augustus 2025 en een e-mail van de examencommissie aan de bevoegde minister van 3 september 2025 (om 10:27u). Verweerster voert aan dat uit deze stukken blijkt dat er sprake is van een nieuw feit. Er zou in het bijzonder blijken dat onderzoeken naar fraude zijn gevoerd door drie onafhankelijke partijen en er geen noodzaak is om nog een vierde onafhankelijke partij – *lees: gerechtsdeskundige* - aan te stellen. In het bijzonder wijst verweerster hierbij op het feit dat de raadsman van eisers ter zitting meermaals heeft beklemtoond dat zij geen zicht hebben of er onderzoeken gevoerd werden, wat de draagwijdte ervan is en wanneer tijdsmatig de resultaten verwachten kunnen worden.

Artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat, indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, zij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten kan vragen. Artikel 773 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt onder meer dat het verzoek tot heropening van de debatten door de griffier bij gerechtsbrief ter kennis wordt gebracht van de andere partijen die verschenen zijn, deze binnen acht dagen na de aanzegging op dezelfde wijze hun opmerkingen kunnen doen toekomen aan de rechter en de rechter uitspraak doet op stukken.

Deze bepalingen zijn in beginsel ook van toepassing op een procedure in kort geding.

Evenwel moet in het kader van een kortgedingprocedure de afweging worden gemaakt ten aanzien van de spoedeisendheid van de zaak, een cruciaal element van de kortgedingprocedure dat vervat is in artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek en dat de openbare orde raakt. Het moet worden aangenomen dat de procedure tot heropening van de debatten er in bepaalde gevallen niet toe kan leiden dat een procedure in kort geding wordt onderbroken en de rechter wordt verhinderd uitspraak te doen over een vordering die spoedeisend is.

Zoals hierna wordt vastgesteld, voldoet de vordering van eisers, althans wat betreft de gevraagde aanstelling van een deskundige, aan de voorwaarde van de spoedeisendheid. Rekening houdend met de concrete omstandigheden van deze zaak, en in het bijzonder de spoedeisendheid, acht de rechtbank een heropening van de debatten niet aangewezen, en dit dus zonder dat toepassing wordt gemaakt van de formele procedure vervat in artikel 773 van het Gerechtelijk Wetboek.

Voor zover als nodig wijst de rechtbank er nog op dat voor de toepassing van artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek onder meer is vereist dat het stuk of feit nieuw is, wat betekent dat het tijdens het beraad moet zijn ontdekt. Het stuk of feit mag de verzoeker dus niet gekend zijn of kunnen gekend zijn voor de sluiting van het debat. Ook wanneer het nieuw stuk het resultaat is

van een initiatief van de verzoeker (tot heropening van het debat) kan het geen grond tot heropening opleveren. De vaststelling dringt zich op dat het verslag van de examencommissie van 31 augustus 2025 geen nieuw stuk is dat tijdens het beraad is ontdekt en dat de e-mail van de examencommissie aan de bevoegde minister van 3 september 2025 (om 10:27u) een louter eigen initiatief is van verweerster – *de examencommissie maakt immers deel uit van verweerster* - dat evenmin tot een heropening van de debatten kan leiden

Bijgevolg wordt het verzoek tot heropening van de debatten afgewezen.

II. FEITEN

Eisers en de verzoekers tot vrijwillige tussenkomst nemen op 2 juli 2025 deel aan het toelatingsexamen arts (geneeskunde). Het examen wordt decentraal georganiseerd en wordt digitaal afgenomen. Er is sprake van 5.544 deelnemers en 71 examenlocaties.

Het toelatingsexamen arts is te onderscheiden van de toelatingsexamens tandarts en dierenarts, die ook onder de algemene noemer geneeskunde vallen.

Nadat het toelatingsexamen arts is afgenomen neemt de examencommissie op 9 juli 2025 de volgende beslissing over dit examen:

> "*De examencommissie kent voor het toelatingsexamen arts geen bijkomende punten toe. Dit leidt tot volgende vaststellingen:*
> - *Aantal geldige deelnemers: 5544*
> - *Aantal deelnemers dat ten minste de helft van de punten heeft behaald op elk van beide onderdelen: 2608 (47,0%)*
> - *Bepaling van de cesuur: 158 op 240 (de cesuur komt overeen met het totaal examenresultaat van de deelnemer op positie 1723 van de rangschikking).*
> - *Bepaling van het aantal gunstig gerangschikten rekening houdend met de gelijke behandeling van ex aequo deelnemers en de bindende voorkeur in geval van deelname aan meerdere toelatingsexamens: 1740 (alle te rangschikken deelnemers met een totaal examenresultaat gelijk aan of groter dan 158).*
> - *Besluit:*
>   - *Aantal deelnemers dat in aanmerking komt voor gunstige rangschikking: 1740 (31,4%)*
>   - *Deze 1740 deelnemers voldoen bijgevolg aan de bijzondere voorwaarde voor inschrijving in de opleiding geneeskunde*."

In het verslag van de examencommissie van 9 juli 2025 wordt melding gemaakt van (onder meer) de volgende pogingen tot fraude:

> "*Gebruik van chatGPT*
> *Bij twee deelnemers wordt tijdens het examen het gebruik van chatGPT vastgesteld. De toezichters en de deelnemers hebben een proces-verbaal opgesteld.*
> *Gezien de inhoud van het proces-verbaal besluit de examencommissie dat er sprake is van fraude. De examencommissie beslist om de deelnemers uit te sluiten van rangschikking conform de toepasselijke regelgeving.*
> *(…)*
> *Deelname aan toelatingsexamen zonder aanwezigheid op examenlocatie*
> *Bij een deelnemer wordt tijdens het examen vastgesteld dat de persoon niet aanwezig is op een examenlocatie, maar het examen wel wordt ingevuld. De examencommissie beslist dat er sprake is van fraude en om de deelnemer uit te sluiten van rangschikking conform de toepasselijke regelgeving*."

Midden augustus 2025 uiten sommige ouders van deelnemers aan het examen, waaronder ook een eisende partij, hun bezorgdheid over het verloop van het examen, en in het bijzonder het gebruik van hulpmiddelen gebaseerd op artificiële intelligentie tijdens het examen. Zo zou het bijvoorbeeld mogelijk zijn geweest voor bepaalde deelnemers om aanvullende tabbladen te openen in hun browser en gebruik te maken van chatGPT bij het zoeken naar een oplossing op vragen van het examen.

Blijkbaar, aldus de partijen ter zitting, laat verweerster ondertussen een onderzoek uitvoeren naar mogelijke fraude bij het toelatingsexamen arts.

Op 29 augustus 2025 gaan eisers over tot de dagvaarding in kort geding van verweerster.

III. VORDERING

Eisers vorderen onder meer het volgende in de dagvaarding:
"*3. Aanstelling van een deskundige: Verzoekers vorderen de aanstelling van een gerechtelijk deskundige (IT-specialist) te benoemen met de opdracht om een onafhankelijk onderzoek te voeren naar de omvang van de mogelijke fraude bij het toelatingsexamen geneeskunde 2025. Deze deskundige zal, onder toezicht van de rechtbank, inzage krijgen in alle relevante digitale systemen, logbestanden, examenscores, surveillantieverslagen en andere informatie die nuttig kan zijn om na te gaan of en in welke mate ongeoorloofd gebruik van elektronische hulpmiddelen (zoals ChatGPT of andere internetbronnen) heeft plaatsgevonden tijdens het examen. De expertopdracht dient in het bijzonder (maar niet beperkt tot) te omvatten:*

- *Het onderzoeken van beschikbare computerlogbestanden en veiligheidsinstellingen op de verschillende examenlocaties, voor zover die nog opvraagbaar zijn, om tekenen van internettoegang of niet-toegelaten applicaties tijdens het examen op te sporen;*
- *Het analyseren van de antwoordpatronen en scores van deelnemers op statistische anomalieën die kunnen duiden op oneerlijk voordeel (bv. uitzonderlijk snelle antwoordtijden, onwaarschijnlijk hoge scores bij bepaalde kandidaten in verhouding tot hun achtergrond of eerdere scores, etc.);*
- *Het bevragen van eventuele getuigen (toezichthouders, examenafnemers) die onregelmatigheden hebben gemeld, voor verdere details;*
- *Het samenvatten van bevindingen in een rapport, waarin duidelijk wordt aangegeven of er aanwijzingen zijn van grootschalige frauduleuze praktijken en zo ja, welke kandidaten hierdoor geimpacteerd kunnen zijn.*

Deze deskundige dient binnen een termijn van ten hoogste 2 weken een eerste verslag uit te brengen aan de rechtbank (desnoods provisorisch binnen een kortere termijn indien mogelijk, gelet op het spoedeisend karakter), eventueel te verlengen met 2 weken.
Te zeggen voor recht dat de kosten en erelonen van de te benoemen deskundige voorlopig volledig ten laste worden gelegd van verweerder, als meest gerede partij en als instantie die verantwoordelijk is voor de organisatie van het examen, met definitieve toewijzing van de kosten bij eindbeslissing naar billijkheid.

4. Meewerking en bewijsveiligstelling: Verzoekers vragen uw Zetel om gedaagde te bevelen om volledig en te goeder trouw mee te werken aan het bovenstaande deskundigenonderzoek.
Dit houdt in dat gedaagde (via de Examencommissie en het Agentschap Hoger Onderwijs) onverwijld alle relevante gegevens en stukken veiligstelt en ter beschikking stelt van de benoemde deskundige. In het bijzonder moeten alle digitale examenbestanden, logingegevens, lokale logbestanden van examencomputers (voor zover onder controle van gedaagde of op te vragen bij de examenlocaties), camerabeelden (indien beschikbaar), en proces-verbalen van toezichthouders integraal worden bewaard en overgemaakt. Gedaagde dient tevens de door de expert opgevraagde medewerking van derden (bv. scholen die als locatie fungeerden) actief te faciliteren. Dit bevel strekt ertoe elke vorm van bewijsmateriaal optimaal te bevriezen zodat het onderzoek niet vruchteloos wordt.

5. Ondergeschikt: Mocht de rechtbank desalniettemin menen dat een gerechtelijk deskundige te ver gaat, dan vragen eisers ondergeschikt om een bevel op te leggen aan verweerster om met eigen middelen een gelijkaardig onderzoek te verrichten, met de verplichting alle examencomputers en -logs van 2-4 juli 2025 te laten onderzoeken op ongeoorloofde internettoegang of AI-gebruik, en hiervan schriftelijk verslag uit te brengen aan de rechtbank binnen de 2 weken. Tijdens dit onderzoek dient zij samen te werken met een eventueel door eisers aangestelde eigen deskundige zodat dit onderzoek tegensprekelijk kan verlopen.

6. Hervergadering Examencommissie indien nodig: Verzoekers vorderen dat, na neerlegging van het deskundig verslag bedoeld in punt 3 of 5, de Examencommissie Toelatingsexamen geneeskunde zich onverwijld opnieuw beraadslaagt in het licht van de bevindingen. Indien uit het verslag blijkt dat bijkomende fraudegevallen zijn vastgesteld die de rangschikking hebben beïnvloed, dient de Examencommissie binnen de kortst mogelijke tijd de noodzakelijke maatregelen te treffen conform de toepasselijke regelgeving — waaronder het uitsluiten van bijkomende fraudeurs van rangschikking en het herzien van de rangschikking van het examen 2025. Gedaagde wordt bevolen om de resultaten van deze hernieuwde deliberatie onmiddellijk te communiceren aan eisers en de rechtbank.

7. Voorlopige toelating (subsidiair): Indien en voor zover uit het deskundigenonderzoek bedoeld in punt 3 en 5 niet vóór 22 september 2025 een duidelijk resultaat beschikbaar is óf indien de rechtbank meent dat de hoogdringendheid anderszins een directere maatregel vergt, vorderen verzoekers dat meer subsidiair wordt gezegd voor recht dat eisers voorwaardelijk tot de opleiding geneeskunde 2025-2026 worden toegelaten. Deze voorlopige inschrijving van eisers aan de Vlaamse universiteiten (faculteiten geneeskunde) zal gebeuren onder strikte voorwaarden, namelijk:

- *Dat de toelating gebeurt onder ontbindende voorwaarde van een negatief resultaat van het fraudeonderzoek ten aanzien van eisers' positie. Concreet: indien uit het uiteindelijk deskundig verslag en de eventuele herberekening van de rangschikking blijkt dat eisers op geen enkele wijze zouden zijn toegelaten (bijvoorbeeld omdat er geen extra fraudeurs gevonden worden die boven hen stonden of omdat onvoldoende fraudeurs uit de top 1740 worden verwijderd), dan vervalt hun inschrijvingsrecht opnieuw.*
- *Dat eisers bij een dergelijke ontbinding geen rechten kunnen laten gelden op verderzetting van de studie of enige compensatie. De voorlopige toelating geschiedt op eigen risico van eisers. Zij aanvaarden dat, mocht blijken dat hun definitieve toelating niet gerechtvaardigd is, zij de opleiding zullen stopzetten en geen aanspraak maken op schadevergoeding jegens gedaagde of de betrokken instelling.*
- *Dat eisers in voorkomend geval gehouden zijn tot terug betaling van eventueel genoten studievoordelen die onverschuldigd zouden blijken.*
  Dit omvat bijvoorbeeld terugstorting van studietoelagen of beurzen mochten zij die in de tussentijd ontvangen hebben, alsmede het betalen van het verschuldigde studiegeld voor de gevolgde periode (voor zover dit niet reeds door henzelf is voldaan).

(…)

8. Dwangsom: Gedaagde een gepaste dwangsom op te leggen voor het geval zij in gebreke blijft om de hierboven bevolen maatregelen tijdig en correct na te leven. Eisers stellen een dwangsom voor van € 500 per dag dat gedaagde nalaat uitvoering te geven aan de hierboven aangehaalde punten. Deze prikkel is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat gedaagde de urgentie van de situatie in acht neemt en niet door passiviteit de bedoelde voorzieningen illusoir maakt.

9. Kosten: Gedaagde te veroordelen in de kosten van dit geding, inclusief de rechtsplegingsvergoeding, op grond van artikel 1017 Ger.W.”

Verweerster vraagt enerzijds een uitstel van de zaak naar de zitting van 17 september 2025 en verzet zich anderzijds tegen de door eisers gevraagde aanstelling van een deskundige evenals tegen de maatregelen die in ondergeschikte orde worden gevraagd.

Verzoekers tot vrijwillige tussenkomst wensen vrijwillig tussen te komen in onderhavige procedure en sluiten zich voor het overige aan bij het standpunt van de eisende partijen.

IV. BEOORDELING

Uitstel van de zaak

Verweerster vraagt ter zitting de zaak uit te stellen naar de terechtzitting van 17 september 2025, en dit, in hoofdzaak, om haar in staat te stellen de stukken na te kijken en een conclusie op te stellen. Zij beroept zich hiervoor onder meer op het principe van de rechten van verdediging en het feit dat er (reeds) een onderzoek lopende is dat uitgaat van de Vlaamse regering.

Evenwel, zoals eisers terecht opmerken, blijkt onder meer dat het academiejaar aanvangt op 22 september 2025 en dat het in die omstandigheden noodzakelijk is dat snel uitspraak wordt gedaan over hun vordering. Een uitstel van de zaak is niet aangewezen.

Verweerster legt geen conclusie of stukken neer doch heeft ter zitting de mogelijkheid gehad haar middelen en argumenten uiteen te zetten, zowel wat betreft haar verzoek tot uitstel als wat betreft de vordering van eisers, waaronder de gevraagde aanstelling van een gerechtsdeskundige waartegen verweerster zich formeel verzet. In het licht van deze omstandigheden zijn de rechten van verdediging van verweerster gerespecteerd.

Het verzoek tot uitstel wordt afgewezen.

Aanstelling deskundige

Standpunt partijen

In hoofdorde vragen eisers de aanstelling van een gerechtsdeskundige met een specifieke opdracht die zij in het beschikkend gedeelte van hun dagvaarding omschrijven als een ‘opdracht om een onafhankelijk onderzoek te voeren naar de omvang van de mogelijke fraude bij het toelatingsexamen geneeskunde 2025’.

Verweerster verzet zich tegen de aanstelling van een gerechtsdeskundige. Hierbij voert zij onder meer aan dat er een onderzoek lopende is dat uitgaat van de Vlaamse overheid, dat binnenkort uitsluitsel zou geven. Het is in die omstandigheden volgens haar niet nodig een deskundige aan te stellen. Bovendien zou een gerechtelijk deskundigenonderzoek interfereren met het lopende onderzoek dat uitgaat van de Vlaamse regering, aldus verweerster.

Beoordeling

Conform artikel 584, vijfde lid, 2° van het Gerechtelijk Wetboek kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg om het even welke vaststellingen of deskundige onderzoeken bevelen, zelfs met raming van de schade en opsporing van de oorzaken ervan. Het is hierbij in beginsel wel vereist dat (cumulatief) voldaan is aan de voorwaarden voor een vordering in kort geding, met name de spoedeisendheid, de schijn van recht en het voorlopig karakter van de maatregel.

Het blijkt vooreerst afdoende dat de vordering van eisers voldoet aan de voorwaarde van spoedeisendheid.

Zo voeren zij terecht aan dat bewijsmateriaal zoals computerlogbestanden mogelijks kunnen verdwijnen of corrupt worden en dat het aangewezen is dat een deskundige in die omstandigheden zo snel als mogelijk een onderzoek voert naar mogelijke (extra) fraude bij het toelatingsexamen en de rechtbank hierover advies verleent.

Daarnaast, zoals eisers stellen, moet ook rekening worden gehouden met de start van het academiejaar op 22 september 2025.

Rekening houdend met deze elementen kan het niet van eisers worden verlangd dat zij de aanstelling van een deskundige vragen in het kader van een gewone procedure.

Het feit dat verweerster op dit ogenblik zelf een onderzoek voert naar mogelijke fraude doet geen afbreuk aan deze spoedeisendheid (zie ook hieronder).

De rechtbank stelt daarbij voor zover als nodig vast dat eisers diligent lijken te hebben gehandeld. Het blijkt afdoende dat zij na het examen eerst de beslissing(en) van de examencommissie hebben afgewacht, vervolgens de overheid is gecontacteerd door sommige ouders van deelnemers aan het examen, en wanneer dit niet tot enige concrete resultaten heeft geleid, eisers zijn overgegaan tot dagvaarding in kort geding. Zij hebben de spoedeisendheid met andere woorden niet zelf gecreëerd.

Voorts staat het afdoende vast dat er sprake is van een schijn van recht.

Uit de voorgelegde gegevens, en dit lijkt ook niet te worden betwist, blijkt dat verweerster verantwoordelijk is voor de organisatie van het toelatingsexamen arts, met inbegrip van de controle op eventuele fraude.

Prima facie stelt de rechtbank vast dat eisers afdoende aannemelijk maken dat er, naast de fraudegevallen die door de examencommissie zijn opgenomen in het verslag van 9 juli 2025, mogelijks nog andere fraudegevallen zijn die verweerster niet heeft ontdekt, in het bijzonder fraude door tijdens het examen gebruik te maken van artificiële intelligentie zoals chatGPT.

Daarbij, steeds *prima facie*, maken eisers ook afdoende aannemelijk dat zij, rekening houdend met het aantal geslaagden (totaal van 2.608), hun eindresultaat (enkele eisende partijen behaalden een eindresultaat van 157 op 240, zie stuk 1 van eisers) en de vastgelegde cesuur (158 op 240), eventueel nog in nuttige rang kunnen komen indien sommige deelnemers die gunstig gerangschikt zijn (totaal van 1.740) alsnog worden uitgesloten van de inschrijving voor de opleiding geneeskunde.

Het lijkt ook te mogen worden aangenomen dat verweerster minstens sinds het verslag van de examencommissie van 9 juli 2025 kennis heeft van het feit dat er fraude is gepleegd bij het toelatingsexamen arts, onder meer door middel van het gebruik van artificiële intelligentie – *waarbij er sprake is van een betrapping op heterdaad tijdens het examen van 2 kandidaten* ,- doch het tot voor kort blijkbaar niet nodig heeft geacht te onderzoeken of er mogelijks nog andere deelnemers – *die niet op heterdaad zijn betrapt* - gebruik hebben gemaakt van artificiële intelligentie of andere methoden om digitaal te frauderen (*zoals het invullen van het examen op afstand*). Nochtans lijkt een dergelijk onderzoek tot de mogelijkheden te behoren aangezien het examen op digitale wijze is afgelegd en hiervan (digitale) gegevens lijken te zijn bijgehouden.

Hoewel afdoende blijkt dat de Vlaamse overheid thans zelf een onderzoek voert, staat dit de aanstelling van een gerechtsdeskundige niet in de weg.

Het mag dan wel p*rima facie* worden aangenomen dat een overheid een dergelijk onderzoek op zorgvuldige en objectieve wijze voert, doch eisers hebben op dit ogenblik klaarblijkelijk geen zicht op de stand van dit onderzoek en de stappen die al zouden zijn ondernomen, en evenmin op de door de Vlaamse overheid gebruikte methodologie om eventuele fraude vast te stellen.

Het blijkt bovendien niet dat een gerechtelijk deskundigenonderzoek zou interfereren met het onderzoek dat uitgaat van verweerster. Een deskundigenonderzoek zal weliswaar een (extra) last zijn voor verweerster doch het blijkt niet, rekening houdend met de opdracht die hierna wordt bepaald door de rechtbank, dat deze last onoverkomelijk is. Beide onderzoeken kunnen klaarblijkelijk op parallelle wijze worden gevoerd.

De rechtbank acht het evenwel aangewezen dat de gerechtsdeskundige in eerste orde nagaat wat de stand is van het onderzoek van verweerster, en of dit onderzoek technisch op correcte wijze is gevoerd, onder meer wat betreft de aangewende methodologie om (digitale) fraude vast te stellen in hoofde van de deelnemers aan het toelatingsexamen arts.

In tweede orde, doch enkel indien de deskundige de mening zou zijn toegedaan dat er belangrijke technische mankementen zijn in het onderzoek van de Vlaamse overheid, heeft hij de opdracht de betrokken digitale systemen te onderzoeken en na te gaan of door deelnemers aan het examen niet-toegelaten software (met onder meer artificiële intelligentie) is gebruikt.

Het is daarbij aangewezen dat de gerechtsdeskundige en de partijen op vertrouwelijke wijze omgaan met de gegevens die worden aangewend bij het onderzoek, en in het bijzonder dat de anonimiteit van de deelnemers aan het examen wordt gerespecteerd.

De aanstelling van een gerechtsdeskundige, met een opdracht zoals hierna bepaald, is in die omstandigheden, waarbij eisers een voldoende schijn van recht naar voor brengen, dienstig.

Het betreft een voorlopige maatregel.

De opdracht van de gerechtsdeskundige wordt rekening houdend met artikel 875bis van het Gerechtelijk Wetboek beperkt tot wat nodig lijkt om het geschil op te lossen.

Conform artikel 973, §1, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek worden bepaalde termijnen om redenen van hoogdringendheid ingekort en wordt de deskundige ontslaan van bepaalde oproepingswijzen.

Eisers hebben de procedure opgestart en verzoeken om de aanstelling van een gerechtsdeskundige. Zij zijn gehouden het voorschot te consigneren als bedoeld in artikel 987, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek.

<u>Overige vorderingen</u>

Op de door eisers overige gestelde vorderingen wordt vooralsnog niet ingegaan aangezien deze, rekening houdend met de voormelde omstandigheden en met het feit dat het deskundigenonderzoek nog geen aanvang heeft genomen, voorbarig lijken.

Op dit ogenblik is er geen reden om aan te nemen dat verweerster niet op een loyale wijze zal meewerken aan het bevolen deskundigenonderzoek, zodat het (vooralsnog) niet nodig lijkt enige dwangsom te koppelen aan de opgelegde maatregel.

Bijgevolg wordt de zaak voor het overige naar de bijzondere rol verwezen, met inbegrip van de uitspraak over de kosten van het geding.

V. BESLISSING

De heer (naam rechter), rechter, aangesteld om de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg zetelend te Brussel te vervangen, bijgestaan door mevrouw (naam griffier), griffier,

In eerste aanleg, op tegenspraak en in kort geding,

Rekening houdend met de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Wijst het verzoek tot heropening van de debatten af,

Verwerpt het verzoek tot uitstel,

Neemt akte van de vrijwillige tussenkomst van (naam 1), (naam 2), (naam 3) en (naam 4).

Verklaart de vordering van eisers ontvankelijk en in de volgende mate gegrond,

Stelt als deskundige aan:

(naam deskundige)
(adresgegevens deskundige)

met als opdracht:

- Zich, in samenspraak met de partijen, zo spoedig mogelijk begeven naar het Agentschap voor Hoger Onderwijs, met kantoor te 1210 Sint-Joost-ten-Node, Consciencegebouw, Koning Albert II laan 15, en/of naar eventuele andere nuttige locaties (zoals bijvoorbeeld de examenlocaties of het kantoor van de examencommissie) om:
    - de nodige vaststellingen te doen en advies te verlenen over mogelijke fraude bij het toelatingsexamen arts (*naast de fraude die reeds is vastgesteld door de examencommissie*), examen dat heeft plaatsgevonden op 2 juli 2025,

    - in eerste orde na te gaan wat de stand is van het onderzoek van verweerster en of dit onderzoek technisch op correcte wijze is gevoerd, onder meer wat betreft de aangewende methodologie om (digitale) fraude vast te stellen in hoofde van de deelnemers aan het toelatingsexamen arts,
    - in tweede orde, doch enkel indien de deskundige de mening is toegedaan dat er belangrijke technische mankementen zijn in het onderzoek van de Vlaamse overheid, de betrokken digitale systemen, met inbegrip (*en niet exhaustief*) van de instellingen op deze systemen, de software en de bestanden, te onderzoeken, en hierbij na te gaan of door deelnemers aan het examen niet-toegelaten software (met onder meer artificiële intelligentie) is gebruikt of op andere wijzen digitaal is gefraudeerd (*zoals het invullen van het examen op afstand*), en deze vaststellingen en onderzoeken te documenteren.
- Kennis nemen van alle hem door de partijen mee te delen relevante stukken.
- Alle inlichtingen inwinnen die hij nuttig acht.
- Zo dit nodig zou zijn tijdens het onderzoek, andere specialisten consulteren en hun advies bij het verslag voegen, alsook zijn standpunt hierover kenbaar maken.
- Antwoorden op alle nuttige vragen en opmerkingen van de partijen.
- Partijen proberen verzoenen.

Aanvang van de werkzaamheden

De deskundige zal zo spoedig mogelijk en uiterlijk 3 dagen na de kennisgeving van de consignatie van het voorschot, de plaats, de dag, en het uur bepalen waarop hij zijn werkzaamheden zal aanvatten en zal dit per e-mail meedelen aan de partijen en hun raadslieden en per gewone brief aan de rechter. De kennisgeving van de consignatie gebeurt overeenkomstig artikel 987 van het Gerechtelijk Wetboek door eisers of de meest gerede partij.

Kostprijs van expertise, consignatie en vrijgave voorschot

- De deskundige zal aan de partijen een raming bezorgen van de algemene kostprijs van het deskundigenonderzoek of tenminste van de manier waarop zijn kosten en ereloon en die van de eventuele technische raadgevers zullen berekend worden.
- Het bedrag van het voorschot dat door eisers bij de dienst deskundigenonderzoek ter griffie moet worden geconsigneerd, wordt bepaald op **€ 5.000,00** (op rekeningnummer IBAN BE51 6792 0065 0762 van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel met als referentie (‘benaming referentie’). De consignatie moet gebeuren binnen de 3 dagen vanaf de datum van dit vonnis.
- Het deel van het voorschot dat kan worden vrijgegeven aan de deskundige, wordt bepaald op **€ 3.000,00**.

Termijn voor opmerkingen op het voorlopig advies

- De deskundige zal een redelijke termijn bepalen waarbinnen de partijen hun opmerkingen kunnen laten gelden aangaande zijn voorlopig advies, doch hij kan hierbij een relatief korte termijn opleggen, rekening houdend met de spoedeisendheid van de zaak.

Neerlegging eindverslag, kosten en eventuele verlenging

- De termijn voor het neerleggen van het eindverslag wordt bepaald op **één maand** vanaf de datum waarop de deskundige zijn werkzaamheden zal hebben aangevat.
- Indien die termijn niet haalbaar is, zal de deskundige tijdig een verzoek tot verlenging indienen.
- Het eindverslag wordt gedagtekend, ondertekend en moet worden neergelegd samen met een gedetailleerde staat van kosten en erelonen, en met de bewijzen van de aangetekende zendingen aan de partijen bedoeld in artikel 978, §2, tweede lid, Ger.W.,

  In de staat van kosten en erelonen vermeldt hij de volgende posten:
  - uurloon;
  - verplaatsingskosten;
  - verblijfkosten;
  - algemene kosten;
  - bedragen die aan derden zijn betaald;
  - verrekening van de vrijgegeven bedragen.

- Partijen kunnen binnen dertig dagen na neerlegging van de staat op de griffie schriftelijk en met redenen omkleed aan de rechter meedelen dat zij niet akkoord gaan met het bedrag van de erelonen en kosten die door de deskundige worden aangerekend, zo niet wordt het bedrag door de rechter begroot onderaan op de minuut van de staat en wordt daarvan een bevel tot tenuitvoerlegging gegeven (artikel 991, §1, Ger. W.),

Verwijst de zaak voor het overige naar de bijzondere rol,

Deze beslissing is uitgesproken op de buitengewone openbare terechtzitting van de 10e kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, op **4 september 2025.**

waar aanwezig waren en zitting namen:
De heer (naam rechter): rechter,
Mevrouw (naam griffier): griffier.

(naam griffier) (naam rechter)